

Υπόθεση C-116/24

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

12 Φεβρουαρίου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Curtea de Apel Pitești (Ρουμανία)

Ημερομηνία της απόφασεως του αιτούντος δικαστηρίου:

28 Νοεμβρίου 2023

Προσφεύγουσα:

Porcellino Grasso SRL

Καθών:

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură

Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură – Centrul Județean
Vâlcea**Αντικείμενο της κύριας δίκης**

Προσφυγή με αίτημα την ακύρωση διοικητικής πράξεως, την οποία άσκησε η προσφεύγουσα Porcellino Grasso SRL κατά των καθών Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, Ρουμανία), της Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (Υπηρεσίας για τη χρηματοδότηση των αγροτικών επενδύσεων, Ρουμανία· στο εξής: AFIR), του Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (Οργανισμού πληρωμών και παρέμβασης για τη γεωργία, Ρουμανία· στο εξής APIA) και του Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Vâlcea (Οργανισμού πληρωμών και παρέμβασης για τη γεωργία – Νομαρχιακό Κέντρο Vâlcea, Ρουμανία).

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, ζητείται, πρώτον, η ερμηνεία των άρθρων 288, 291 και 297 ΣΛΕΕ, του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 1974/2006 και των άρθρων 18 και 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, καθώς και της αρχής του δικαίου της Ένωσης ότι απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παράγει έννομα αποτελέσματα μέχρι την ακύρωσή της· δεύτερον, [ζητείται] καθοδήγηση σχετικά με τη συμμόρφωση με προδικαστική απόφαση υπό το πρίσμα αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου επί προσφυγής ακυρώσεως αποφάσεως της Επιτροπής σε παρόμοια υπόθεση και, τρίτον, καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της θεμελιώσεως ευθύνης του Δημοσίου.

Προδικαστικά ερωτήματα

α) Πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα άρθρα 288, 291 και 297 ΣΛΕΕ, η αρχή του δικαίου [της Ένωσης] ότι απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παράγει έννομα αποτελέσματα μέχρι την ακύρωσή της –όπως η αρχή αυτή έχει κατοχυρωθεί με τις αποφάσεις του Δικαστηρίου στις υποθέσεις C-245/92 P (Chemie Linz κατά Επιτροπής), C-475/01 (Επιτροπή κατά Ελλάδας), C-362/14 (Schrems), C-533/10 (CIVAD), 314/85 (Foto-Frost κατά Hauptzollamt Lübeck-Ost), C-644/17 (Eurobolt), C-199/06 (CELF και Ministre de la Culture et de la Communication)–, το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 1974/2006 και τα άρθρα 18 και 19 του κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 αντιτίθενται στην πρακτική των ρουμανικών εθνικών αρχών να εκδίδουν εσωτερικές πράξεις αντίθετες προς την εκτελεστική απόφαση C(2012) 3529 final της Επιτροπής, της 25ης Μαΐου 2012, για τη διόρθωση του ΕΠΑΑ [εθνικού προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης της Ρουμανίας για την περίοδο προγραμματισμού] 2007-2013, ή να μην εφαρμόζουν την εν λόγω εκτελεστική απόφαση, ενόσω αυτή δεν έχει τροποποιηθεί ή ακυρωθεί;

β) Λαμβανομένης υπόψη της γενικής υποχρέωσης των κρατών μελών να τηρούν το δίκαιο της Ένωσης, σε περίπτωση που εθνικό δικαστήριο καλείται να συμμορφωθεί με ερμηνευτική απόφαση εκδοθείσα από το Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ (ήτοι την απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 2022, η οποία εκδόθηκε στην υπόθεση C-443/21), πλην όμως η απόφαση αυτή δεν περιέχει κρίσεις σχετικά με το κύρος και τα αποτελέσματα των εκτελεστικών αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [απόφαση C(2012) 3529 final της Επιτροπής, της 25ης Μαΐου 2012, και απόφαση 2018/873 της Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 2018], αλλά μόνον [κρίσεις] σχετικά με την ανάκτηση χρηματοδότησης ελλείπει σχετικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δύναται το εθνικό δικαστήριο να λάβει υπόψη, κατά την εκδίκαση της εκκρεμούσας ενώπιόν του διαφοράς, τα αποτελέσματα και την αιτιολογία (τις εκτεθείσες σκέψεις) απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία εκδόθηκε επί προσφυγής ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ και με την οποία ακυρώθηκε εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε παρόμοια υπόθεση (ήτοι της απόφασης της 18ης Ιανουαρίου 2023, η οποία εκδόθηκε στην υπόθεση T-33/21);

γ) Επιτάσσει η αρχή της θεμελίωσης ευθύνης του Δημοσίου, σε περίπτωση όπως αυτή της υπό κρίση υπόθεσης, να καταβάλλει το ρουμανικό κράτος στους δικαιούχους του μέτρου 215 τα ποσοστά στήριξης, ανερχόμενα στο ποσό που προβλέπεται στην εκτελεστική απόφαση C(2012) 3529 της Επιτροπής, της 25ης Μαΐου 2012, καθ' όλη τη διάρκεια των δεσμεύσεών τους;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και συναφής νομολογία

- Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρα 288, 291, 297 και 310,

- Κανονισμός (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), άρθρα 18, 19 και 40,

- Κανονισμός (ΕΚ) 1974/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), άρθρο 9, παράγραφος 3, και άρθρο 27, παράγραφοι 2 έως 13,

- Κανονισμός (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, άρθρο 143,

- Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, άρθρο 33, παράγραφος 3,

- Κανονισμός (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου, άρθρο 58,

- Εκτελεστική απόφαση C(2012) 3529 final της Επιτροπής, της 25ης Μαΐου 2012, για την τροποποίηση του Εθνικού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης [της

Ρουμανίας για την περίοδο προγραμματισμού] 2007-2013 (στο εξής: ΕΠΑΑ 2007-2013),

- *αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης*, με τις ακόλουθες παραπομπές στη νομολογία: αποφάσεις του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1957, *Algera κ.λπ. κατά Κοινής Συνελεύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα*, C-7/56 και C-3/57 έως C-7/57, EU:C:1957:7, σκέψη 14· της 11ης Ιουλίου 1991, *Crispoltoni κατά Fattoria Autonoma Tabacchi di Città di Castello*, C-368/89, EU:C:1991:307, σκέψη 17· της 14ης Σεπτεμβρίου 2006, *ΕΛΜΕΚΑ*, C-181/04 έως C-183/04, EU:C:2006:563, σκέψεις 31 και 32, και της 7ης Αυγούστου 2018, *Ministru kabinets*, C-120/17, EU:C:2018:638, σκέψεις 48 και 51, καθώς και αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1996, *Ortega Urretavizcaya κατά Επιτροπής*, T-587/93, EU:T:1996:100, σκέψη 57· της 16ης Οκτωβρίου 1996, *Efisol κατά Επιτροπής*, T-336/94, EU:T:1996:148, σκέψη 31, και της 23ης Φεβρουαρίου 2006, *Καρατζόγλου κατά ΕΥΑ*, T-471/04, EU:T:2006:66, σκέψεις 33 και 34,

- *αρχή της ασφάλειας δικαίου*, με τις ακόλουθες παραπομπές στη νομολογία: αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 1987, *Ιρλανδία κατά Επιτροπής*, C-325/85, EU:C:1987:546, σκέψη 18· της 21ης Ιουνίου 1988, *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, C-257/86, EU:C:1988:324, σκέψη 12, και της 13ης Μαρτίου 1990, *Επιτροπή κατά Γαλλίας*, C-30/89, EU:C:1990:114, σκέψη 23,

- *αρχή ότι απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παράγει έννομα αποτελέσματα μέχρι την ακύρωσή της*, με τις ακόλουθες παραπομπές στη νομολογία: αποφάσεις του Δικαστηρίου της 22ας Οκτωβρίου 1987, *Foto-Frost κατά Hauptzollamt Lübeck-Ost*, C-314/85, EU:C:1987:452· της 8ης Ιουλίου 1999, *Chemie Linz κατά Επιτροπής*, C-245/92 P, EU:C:1999:363· της 5ης Οκτωβρίου 2004, *Επιτροπή κατά Ελλάδας*, C-475/01, EU:C:2004:585· της 12ης Φεβρουαρίου 2008, *CELF και Ministre de la Culture et de la Communication*, C-199/06, EU:C:2008:79· της 14ης Ιουνίου 2012, *CIVAD*, C-533/10, EU:C:2012:347· της 6ης Οκτωβρίου 2015, *Schrems*, C-362/14, EU:C:2015:650, και της 3ης Ιουλίου 2019, *Eurobolt*, C-644/17, EU:C:2019:555,

- *αρχή της προβλεψιμότητας της διοικητικής συμπεριφοράς*, με παραπομπή στη διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 10ης Ιουνίου 1988, *Sofrimport κατά Επιτροπής*, C-152/88, EU:C:1988:296, σκέψη 22,

- *αρχή της ευθύνης του Δημοσίου για ζημίες που προκαλούνται σε ιδιώτες από παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης*, με παραπομπή στην απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαρτίου 1996, *Brasserie du pêcheur κατά Bundesrepublik Deutschland*, C-46/93 και C-48/93, EU:C:1996:79, διατακτικό,

- καθώς και, όσον αφορά το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Νοεμβρίου 2022, *Avicarvil Farms*, C-443/21, EU:C:2022:899, διατακτικό, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 18ης

Ιανουαρίου 2023, Ρουμανία κατά Επιτροπής, T-33/21, EU:T:2023:5, σκέψεις 85, 86, 91 έως 94, 103, 110, 112 και 113.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Ordinele ministrului agriculturii și dezvoltării rurale [MADR] nr. 149/2012, nr. 6/2013, nr. 704/2014, nr. 43/2015 și nr. 826/2016 [διατάγματα του Υπουργού Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (στο εξής: ΥΓΑΑ) 149/2012, 6/2013, 704/2014, 43/2015 και 826/2016 (στο εξής: διατάγματα ΥΓΑΑ)] για την έγκριση του υποδείγματος της αίτησης ενίσχυσης για το μέτρο 215 – Ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων. Τα ποσά της ενίσχυσης για τις υποδέσμες 3α και 5α, ύψους 4,80 ευρώ/μονάδα ζωικού κεφαλαίου (στο εξής: ΜΖΚ)/έτος και 16,80 ευρώ/ΜΖΚ/έτος, αντιστοίχως –τα οποία είναι πανομοιότυπα στα πρώτα τέσσερα υπουργικά διατάγματα– μειώθηκαν με το διάταγμα 826/2016 σε 1,43 ευρώ/ΜΖΚ/έτος (για την υποδέσμη 3α) και σε 14,18 ευρώ/ΜΖΚ/έτος (για την υποδέσμη 5α).

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Η προσφεύγουσα, Porcellino Grasso SRL, ζητεί να κηρυχθούν άκυρες η απόφαση περί πληρωμής της 6ης Φεβρουαρίου 2018, την οποία εξέδωσε για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017, για το ποσό των 10 083 115,36 ρουμανικών λεί (RON), ο καθού ΑΡΙΑ – Centrul Județean Vâlcea (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση περί πληρωμής), η πράξη απορρίψεως της ενστάσεως της 30ής Μαρτίου 2018, την οποία εξέδωσε ο ίδιος καθού, και η διοικητική πράξη της 26ης Μαρτίου 2018, την οποία εξέδωσε ο καθού ΑΡΙΑ, με την οποία αυτός αποφάνθηκε αρνητικά επί της ενστάσεως της προσφεύγουσας, καθώς και να υποχρεωθούν οι καθόν να εκδώσουν όλες τις αναγκαίες διοικητικές πράξεις και να προβούν σε όλες τις αναγκαίες διοικητικές ενέργειες για την αποκατάσταση ζημίας ανερχόμενης σε 619 995,08 RON, την οποία υπέστη η προσφεύγουσα λόγω της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως περί πληρωμής και της πράξεως απορρίψεως της ενστάσεως, [ποσό] που αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του ποσού των 11 936 300 RON, το οποίο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δικαιούται, και των ποσών που αναγνωρίστηκαν με την προσβαλλόμενη απόφαση περί πληρωμής και τη διορθωτική απόφαση της 21ης Απριλίου 2018 (11 316 304,92 RON).
- 2 Η προσφεύγουσα δήλωσε ότι, στις 13 Αυγούστου 2012, κατέθεσε στον ΑΡΙΑ – Centrul Județean Vâlcea (Οργανισμό πληρωμών και παρέμβασης για τη γεωργία – Νομαρχιακό Κέντρο Vâlcea), την αρχική αίτηση ενίσχυσης, αναλαμβάνοντας την υποχρέωση διασφάλισης και διαφύλαξης των συνθηκών καλής διαβίωσης των χοίρων και συμμορφώσεως με συγκεκριμένα πρότυπα σχετικά με τις υποδέσμες για τις οποίες υπέβαλε αίτηση, για περίοδο πέντε τουλάχιστον ετών, σε αντάλλαγμα της χορήγησης της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης, για τα ποσά και με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην αίτηση ενίσχυσης, στον

Οδηγό αιτούντος, στο Εθνικό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 και το διάταγμα 149/2012 του ΥΓΑΑ.

- 3 Στις 14 Αυγούστου 2015, η προσφεύγουσα υπέβαλε στον ΑΡΙΑ – Centrul Județean Vâlcea (Οργανισμό πληρωμών και παρέμβασης για τη γεωργία – Νομαρχιακό Κέντρο Vâlcea) την αίτηση πληρωμής για το τέταρτο έτος δέσμευσης, σύμφωνα με το διάταγμα 43/2015 του ΥΓΑΑ. Σε απάντηση, ο καθού ΑΡΙΑ – Centrul Județean Vâlcea (Οργανισμός πληρωμών και παρέμβασης για τη γεωργία – Νομαρχιακό Κέντρο Vâlcea) ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι διαπιστώθηκαν σφάλματα που επηρέαζαν τις αναληφθείσες στο πλαίσιο του μέτρου 215 δεσμεύσεις για όλες τις κατηγορίες ζώων που είναι επιλέξιμα για τις υποδέσμες 3α και 5α. Κατά συνέπεια, ο προαναφερόμενος καθού γνωστοποίησε τη μείωση της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης που αφορούσε τις υποδέσμες 3α και 5α.
- 4 Εν συνεχεία, με την έναρξη ισχύος του διατάγματος 826/2016 του ΥΓΑΑ, η μείωση του ποσού της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης που αφορά τις υποδέσμες 3α και 5α στο πλαίσιο του μέτρου 215 κατέστη οριστική και, επομένως, μετά την έναρξη ισχύος του εν λόγω διατάγματος, ισχύουν τα νέα μειωμένα ποσά για την περίοδο από 16 Ιουλίου 2015 έως 31 Δεκεμβρίου 2015, βάσει των οποίων εκδόθηκαν ακολούθως οι αποφάσεις περί πληρωμής που αφορούν την εν λόγω περίοδο. Κατά των αποφάσεων περί πληρωμής που αφορούν τις επίμαχες περιόδους, η προσφεύγουσα έχει ασκήσει ένδικες διοικητικές προσφυγές, οι οποίες εκκρεμούν επί του παρόντος.
- 5 Εν συνεχεία, στις 31 Ιανουαρίου 2017, η προσφεύγουσα υπέβαλε την αίτηση πληρωμής για το έκτο έτος δέσμευσης, που αντιστοιχεί στην περίοδο από 1η Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017, και στις 6 Φεβρουαρίου 2018 ο ΑΡΙΑ – Centrul Județean Vâlcea (Οργανισμός πληρωμών και παρέμβασης για τη γεωργία – Νομαρχιακό Κέντρο Vâlcea) εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση περί πληρωμής, υπολογίζοντας τα ποσά με αναφορά στα μειωμένα ποσά στήριξης, σύμφωνα με το διάταγμα 826/2016 του ΥΓΑΑ. Στις 21 Απριλίου 2018, ο ΑΡΙΑ – Centrul Județean Vâlcea (Οργανισμός πληρωμών και παρέμβασης για τη γεωργία – Νομαρχιακό Κέντρο Vâlcea) εξέδωσε διορθωτική απόφαση με την οποία καθορίστηκε πληρωμή πρόσθετου ποσού 1 233 189,56 RON υπέρ της προσφεύγουσας. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα ζητεί δικαστικώς την καταβολή της διαφοράς των 619 995,08 RON που προκύπτει από την εφαρμογή του ποσοστού στήριξης της υποδέσμης 3α, ποσού 4,80 ευρώ/MZK/έτος, και της υποδέσμης 5α, ποσού 16,80 ευρώ/MZK/έτος.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 6 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι οι προσβαλλόμενες διοικητικές πράξεις παραβιάζουν τις διατάξεις του ΕΠΑΑ 2007-2013, το οποίο εγκρίθηκε με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής C(2008) 3831 της 16ης Ιουλίου 2008, όπως

μεταγενέστερα τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, και το οποίο κατέστη, ως εκ τούτου, δεσμευτικό για το ρουμανικό κράτος.

- 7 Το Εθνικό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 μπορεί να αναθεωρηθεί μόνο εφόσον τηρούνται οι όροι και η διαδικασία του άρθρου 7 του κανονισμού 1974/2006, κάτι το οποίο δεν ισχύει εν προκειμένω.
- 8 Η πιο πρόσφατη έκδοση του ΕΠΑΑ 2007-2013 χρονολογείται από τον Σεπτέμβριο του 2015 και προβλέπει ότι στους δικαιούχους οφείλονται, στο πλαίσιο του μέτρου 215, υποδέσμες 3α και 5α, ποσά ίδιου ύψους όπως και στις προηγούμενες εκδόσεις, μη μειωμένα, τα δε προκαταρκτικά πορίσματα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου παρελήφθησαν από τις ρουμανικές αρχές στις 10 Σεπτεμβρίου 2015.
- 9 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι τα ποσοστά της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης για το μέτρο 215 καθορίστηκαν από το ρουμανικό κράτος, σύμφωνα με το άρθρο 40 του κανονισμού 1698/2005 και το άρθρο 27, παράγραφοι 2 έως 13, του κανονισμού 1974/2006, και κατέστησαν υποχρεωτικά για το εν λόγω κράτος μόλις αυτό έλαβε την έγκριση του ΕΠΑΑ 2007-2013 από την Επιτροπή.
- 10 Η μείωση του ποσού της στήριξης σχετικά με τις υποδέσμες 3α και 5α προκύπτει από σφάλμα του καθού ΥΓΑΑ ως προς τη μέθοδο υπολογισμού και, ως εκ τούτου, η έκδοση των προσβαλλόμενων διοικητικών πράξεων παραβιάζει τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ανέλαβε δεσμεύσεις για πενταετή περίοδο βάσει του αρχικού ποσού των επιδοτήσεων, το οποίο ίσχυε κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
- 11 Η προσφεύγουσα προβάλλει επίσης παράβαση των διατάξεων του Οδηγού αιτούντος σχετικά με το μέτρο 215, διότι κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης αλλά και κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης πληρωμής, συμπεριλαμβανομένης αυτής που αφορά το έκτο έτος δέσμευσης, για την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση περί πληρωμής, ο Οδηγός αιτούντος για το μέτρο 215 — δέσμη α) χοίροι — προέβλεπε ότι η μη επιστρεπτέα ενίσχυση που χορηγήθηκε στους δικαιούχους οι οποίοι είχαν αναλάβει δεσμεύσεις στο πλαίσιο της υποδέσμης 3α και της υποδέσμης 5α ήταν 4,80 ευρώ/MZK και 16,80 ευρώ/MZK αντιστοίχως.
- 12 Η προσφεύγουσα επικαλείται επίσης παράβαση των διατάξεων του διατάγματος 149/2012 του ΥΓΑΑ, δεδομένου ότι το διάταγμα αυτό είναι ακόμη σε ισχύ χωρίς να έχει τροποποιηθεί ή καταργηθεί.
- 13 Κατά την προσφεύγουσα, η οποία αντλεί σχετικά επιχειρήματα από τη νομολογία, η συμπεριφορά των καθόν οργάνων, ΥΓΑΑ, AFIR και APIA, προσκρούει σε διάφορες αρχές που κατοχυρώνονται στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ως εκ τούτου, παραβιάζει τις αρχές της θεμελιώσεως ευθύνης του Δημοσίου, της ασφάλειας δικαίου, της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της

προβλεψιμότητας. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι προαναφερθείσες αρχές υπερισχύουν του συμφέροντος των κρατικών αρχών για τη διόρθωση σφαλμάτων υπολογισμού τα οποία καταλογίζονται σε αυτή ή σε οποιονδήποτε άλλο δικαιούχο του μέτρου 215.

- 14 Η προσφεύγουσα επικαλείται επίσης την εκτελεστική απόφαση C(2012) 3529 final της Επιτροπής, η οποία δεν έχει ακυρωθεί, πολλώ δε μάλλον δεν μπορούσε πλέον να τροποποιηθεί κατά την ημερομηνία κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα σφάλματα υπολογισμού. Ωστόσο, το ρουμανικό κράτος πραγματοποίησε πληρωμές άλλες από εκείνες που εγκρίθηκαν με την εν λόγω απόφαση, μολονότι σκοπός της επίμαχης απόφασης ήταν η απονομή δικαιωμάτων στους δικαιούχους του μέτρου 215 για περίοδο πέντε ετών από τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν οι εν λόγω δικαιούχοι.
- 15 Κατά την προσφεύγουσα, η υποβολή αιτήσεως προδικαστικής απόφασης στο Δικαστήριο επιβάλλεται λαμβανομένου επίσης υπόψη του γεγονότος ότι υπάρχουν ανακολουθίες στο σκεπτικό ορισμένων αποφάσεων των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης. Πράγματι, η συλλογιστική που διατύπωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση C-443/21 αντιφάσκει με τη συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση T-33/21 όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου, μολονότι τα πραγματικά περιστατικά που εξετάζονται είναι πανομοιότυπα σε αμφότερες τις περιπτώσεις. Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η κρίση του Γενικού Δικαστηρίου και η αυτή του Δικαστηρίου είναι αντιφατικές.
- 16 Οι καθών ΥΓΑΑ, AFIR και ARIA επικαλέστηκαν, ως λόγο για την έκδοση των προσβαλλόμενων διοικητικών πράξεων, τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενήργησαν οι εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2015, ο οποίος ολοκληρώθηκε με τη διαπίστωση ορισμένων σφαλμάτων στη μέθοδο υπολογισμού των αντισταθμιστικών πληρωμών για το μέτρο 215, υποδέσμες 1α, 3α και 5α. Οι καθών ισχυρίζονται ότι την έκδοση των προσβαλλόμενων διοικητικών πράξεων επέβαλε η ανάγκη προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως προβλέπεται από τους κανονισμούς 1305/2013 και 1306/2013.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασης περί παραπομπής

- 17 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι στην υπό κρίση υπόθεση τίθεται το πρόβλημα της ερμηνείας των άρθρων 288, 291 και 297 ΣΛΕΕ, της αρχής του δικαίου της Ένωσης ότι απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παράγει αποτελέσματα μέχρι την ακύρωσή της, καθώς και των άρθρων 18 και 19 του κανονισμού 1698/2005 και του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού 1974/2006, σε σχέση με την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και την αρχή της ασφάλειας δικαίου.
- 18 Ταυτόχρονα, με τα ερωτήματα που τέθηκαν, ζητείται η ερμηνεία των προαναφερθέντων άρθρων και υπό το πρίσμα της ενωσιακής νομολογίας,

συγκεκριμένα βάσει των δύο αποφάσεων που εκδόθηκαν από τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης σε στενή σχέση με την εκκρεμή υπόθεση, ήτοι της απόφασης του Δικαστηρίου της 17ης Νοεμβρίου 2022 στην υπόθεση C-443/21 (απόφαση Avicarvil Farms) και της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της 18ης Ιανουαρίου 2023 στην υπόθεση T-33/21 (απόφαση Ρουμανία κατά Επιτροπής).

- 19 Με την απόφαση Avicarvil Farms, το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 40, παράγραφος 3, του κανονισμού 1698/2005 και το άρθρο 58, παράγραφος 1, του κανονισμού 1306/2013, ερμηνευόμενα σε συνδυασμό με το άρθρο 310, παράγραφος 5, ΣΛΕΕ, καθώς και με τις αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου, έχουν την έννοια ότι δεν αντιτίθενται στην έκδοση από τις εμπλεκόμενες στην εφαρμογή μέτρου μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής συνδρομής εθνικές αρχές, λόγω σφάλματος υπολογισμού που διαπίστωσε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, πράξεων που επιβάλλουν μείωση του ποσού της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης της Ρουμανίας του Ευρωπαϊκού γεωργικού ταμείου αγροτικής ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή, δίχως να αναμένουν την έκδοση από την Επιτροπή αποφάσεως για τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ένωσης των ποσών που προέκυψαν από το εν λόγω σφάλμα υπολογισμού.
- 20 Κατόπιν της απόφασης Avicarvil Farms, το εθνικό δικαστήριο που διατύπωσε το προδικαστικό ερώτημα στην υπόθεση εκείνη, ήτοι το ίδιο αιτούν δικαστήριο στην υπό κρίση υπόθεση –το Curtea de Apel Pitești (εφετείο του Pitești, Ρουμανία)– απέρριψε την προσφυγή της προσφεύγουσας SC Avicarvil Farms SRL.
- 21 Λίγο μετά την έκδοση της απόφασης Avicarvil Farms, το Γενικό Δικαστήριο της Ένωσης εξέδωσε την απόφαση Ρουμανία κατά Επιτροπής, με την οποία διέταξε την ακύρωση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1734 της Επιτροπής, της 18ης Νοεμβρίου 2020, για τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), στο μέτρο που με αυτή αποκλείονται ορισμένες δαπάνες ποσού 18 717 475,08 ευρώ που πραγματοποίησε η Ρουμανία στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ για τα οικονομικά έτη 2017 έως 2019.
- 22 Εντούτοις, ακόμη και αν, όπως έκρινε το Δικαστήριο στην υπόθεση C-443/21, οι αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου έχουν την έννοια ότι δεν αντιτίθενται στην έκδοση από τις εθνικές αρχές, λόγω σφάλματος υπολογισμού που διαπίστωσε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, πράξεων που επιβάλλουν μείωση του ποσού της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγήθηκε από το ΕΠΑΑ, όπως εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δίχως να αναμένουν την έκδοση από την Επιτροπή αποφάσεως για τον αποκλεισμό από τη χρηματοδότηση της Ένωσης των ποσών που προέκυψαν από

το εν λόγω σφάλμα υπολογισμού, τούτο δεν αποκλείει το ενδεχόμενο άλλοι κανόνες της Ένωσης να αντιτίθενται στη μείωση από τις ρουμανικές αρχές του ποσού της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγήθηκε από το ΕΠΑΑ, εφόσον το ποσό αυτό έχει καθοριστεί με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία δεν έχει ανακληθεί ή ακυρωθεί και δεν μπορούσε πλέον να τροποποιηθεί κατά την ημερομηνία διαπιστώσεως των σφαλμάτων υπολογισμού.

- 23 Εν κατακλείδι, το αιτούν δικαστήριο κρίνει αναγκαία την υποβολή προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο, καθόσον εκτιμά ότι τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν στην υπό κρίση υπόθεση δεν είναι πανομοιότυπα με εκείνα που αποτέλεσαν αντικείμενο της ερμηνείας που έδωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση C-443/21 και ότι η ορθή εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, υπό το πρίσμα των δύο αποφάσεων που εξετάστηκαν ανωτέρω, δεν είναι τόσο προφανής ώστε να μην υφίσταται περιθώριο εύλογης αμφιβολίας.